

DOPISI

Maribor. Enodnevni tečaj za poletna dela v vinogradu in pokončevanje škodljivcev in boleznih vinske trte se vrši v pondeljek, dne 26. maja tega leta na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Pouk je teoretičen in praktičen ter traja od 8. do 12. in od 14. do 18. ure.

St. Ilj v Slov. goricah. Tukaj je umrl obče spoštovani gostilničar Haring. Kratko pred njim mu je umrla hčerka, nakar je začel boleti tudi on. Svetila mu večna luč, preostalin naše sožalje!

Marenberg. Kakor v celj Savinjski dolini, tako so tudi v Dravski dolini hmeljarji letošnje leto precej nasadov opustili, ker so lanske cene vse ljudi zbegale. Delna krivda leži seveda v nadmernem produciranju, deloma pa tudi v slabem obdelovanju in pridelovanju hmelja. Pri nas v Marenbergu se je ustanovila pred par leti hmeljarna, zadruga z neomejeno zavezo, ki ima letošnji občni zbor v nedeljo, dne 25. maja ob treh popoldne v Brudermanovi gostilni (dvorani). Na dnevnem redu je čitanje zapisnika prvega občnega zbora, pozdrav in obče poročilo, poročilo tajnika, blagajnika in revizorja ter slučajnosti. Svoj prihod je obljubil tudi inž. g. Janko Dolinar od kmetijskega urada v Celju, ki bo gotovo strokovnjaško razvil svoje nazore o hmeljarstvu. Zato je treba, da se tega občnega zbora vsi zadrugarji polnoštevilno udeležijo.

Sv. Miklavž pri Hočah. Naša vas ima prav lepo lego ter je jako lepa točka za izletnike iz Maribora in od drugod. Nedavno je obiskalo naš kraj 145 tujih izletnikov, ki so se pripeljali z motociklji in tremi velikimi avtomobili. Ljudje, ki prihajajo k nam, se radujejo naravnih lepot našega kraja, pa tudi za hrano, pijačo in postrežbo je dobro poskrbljeno.

Sv. Trojica v Slov. goricah. Letošnje praznovanje sv. Florijana je bilo na splošno željo preloženo z nedelje na pondeljek dne 5. maja. Prišlo je 10 procesij s svojimi duhovniki in še mnogo drugega ljudstva, da bi se vsi tukaj priporočili sv. Florijanu. Te procesije na Florijanovo so najbrž že zelo stare. Iz samostanske kronike sicer ni razvidno, kedaj in ob kakih prilikah bi se te procesije pričele. Prvič se omenjajo te procesije v letu 1863, ki pa so gotovo starejše, ker je bil v cerkvi oltar sv. Florijana prenovljen že leta 1876, postavljen pa že leta 1759 in je skoro gotovo v zvezi s temi procesijami. — Na Florijanovo nedeljo popoldan je bila blagoslovljena prenovljena ka-

pelica na pašnikih pod cerkvenim hribom. — Poleg slike sv. Trojice sta na kapelici še sliki sv. Izidorja in sv. Lenarta, ki sta patrona kmetijskega stanu. Kedaj je bila pozidana ta kapela, ni znano; pač pa je znano, da je pred 26 leti bila že drugič prenovljena in na Markov dan leta 1904 tudi blagoslovljena od prevzvenega knezoškofa Mihaela Napotnika. Škof je takrat postavil in blagoslovil tudi križev pot, kojega postaja se vrste od imenovane kapelice po hribu proti cerkvi. Mudil se je pa škof tedaj pri Sv. Trojici na povabilo tedanjega župnega upravitelja in samostanskega predstojnika p. Nikolaja Meznarič, ker se je tu takrat na slovesen način praznovala 50 letnica bivanja oo. frančiškanov pri Sv. Trojici.

Vojnik. Kmetijska podružnica naznanja, da se bodo tukaj dobile legitimacije za veleselj in v Ljubljani, kateri traja od 29. maja dalje. — Vožnja bo polovična.

Vojnik. Tukajšnji cerkveni pevski zbor priredi v nedeljo, dne 25. maja v župni cerkvi cerkveni pevski koncert ob pol štirih popoldne. Prosimo vsa društva, da to upoštevajo. Podrobnosti še bomo poročali. Pevski zbor.

Sv. Mihael pri Šoštanj. Naznanjamo, da se tudi letos vrši običajna procesija na Sv. Planino peto nedeljo po Veliki noči. Želimo posebno, da se je romarji udeležijo v tem večjem številu, ker obhajamo letos stoletni jubilej.

Sv. Krištof pri Laškem. Neki ljudje so začeli rovariti proti močni Kmetijski podružnici v Laškem, ki ima 450 članov. Za krištovski občino so osnovali poseben odsek. Trosili so proti laški podružnici razne neresnice. Zato je podružnični načelnik g. Miha Hraštnik na seji šentjedertske Kmetijske zveze s temi prijatelji temeljito obračunal. Soglasen sklep je bil: Krištovčani ostanejo zazdaj pri podružnici s sedežem v Laškem, ki je v dobrih rokah. Če pa bo kdaj treba, da dobi krištovška občina lastno podružnico, vedo, komu bodo izročili vodstvo.

Murska Sobota. Romanje obmejnih Slovencev na Trsat. Letos romajo obmejni Slovenci

Galica angleška Zveplo za vinograde Rafija prima Saloidin

689 se dobi najcenejše pri
HERZŠER FRANJO, MARIBOR, BIAZNI TRG

Fant z dečele, pošten in močan za delo na polju in pri živini se sprejme. Martin Perc, Celje-Zavodna (Pri Skalni kleti). 674

— Prleki in Prekmurci — zase na Trsat mimo Varaždina in Zagreba od 4. do 6. julija, ker je po tej progri zveza ugodnejša in cenejša. Iz Ljutomera bo stal vlak 135 Din, iz Ormoža in Središča pa 125 Din, vožnja po morju 15 Din, izkaznica 10 Din. Denar za izkaznico pošljite Treznostnemu društvu v Mursko Soboto, Solška ulica 16.

Gornja Radgona. V nedeljo se je zbralo na poziv pripravljalnega odbora takoj po osmi sveti maši ljudstvo na ustanovni občni zbor krajevne protijetične lige za naš sodni okraj. V polno nabiti posojilnični dvorani smo opazili zastopnike gornjeradgonske občine, med njimi g. dr. L. Boezio ter župane bližnjih občin, učiteljsko je bilo zbrano skoroda polnoštevilno, zdravništvo so zastopali gg. dr. Sokolov od Sv. Jurija ob Ščavnici, dr. Sedlaček iz Radencev in dr. Čremošnik. Finančno oblastvo je predstavljal g. inspektor Dobaja. Zborovanje je otvoril po prisrčnem pozdravu g. Salomon Karol ter v kratkih, jedrnatih besedah podčrtal važnost borbe proti jetiki in važnost ustanovitve krajevne lige. Dr. Fr. Breznik je v premišljenem polurnem govoru orisal nekatere slabe ljudske navade, s katerimi se jetika širi, ter precej odločno nastopil proti temu, da na žlezah bolani otroci smejo posejati pouk v osnovnih ljudskih šolah, ker so s tem sami izpostavljeni nevarnosti osvežitve svoje bolezni, obenema pa ker ogrožajo največkrat svoje sošolce. H koncu je predlagal, da zgradi tukajšnje ljudstvo s prospekti v naravi in denarju zasilno ležalnico, pozneje pa dom, v katerem bi mogli dobiti bolniki zdravniško pomoč in biti odstranjeni od zdravih, katere ogrožajo. Zdravnik dr. Čremošnik je orisal s pomočjo skioptičnih slik, ki jih je pripravljalnemu odboru odstopil za ta dan higijenski zavod v Ljubljani, razvoj bolezni od prvih početkov do konca, prešel od prvotnega obolenja preko okroglega ranega žarišča h kavernam, omenil početne težave okuženega, borbo med telesom in napadalci — tuberkuloznimi bacili. Nazorno je bilo raztolmačeno vpuščanje zraka v prostor med pljuča in prsni koš kot najuspešnejše zdravljenje sveže bolanega. Videli smo par lepih slik kostne in kožne jetike. Zborovalci so z zanimanjem ves čas sledili obema predavateljema. Ob koncu zborovanja je bil soglasno izvoljen odbor lige, ki mu je predsednik g. dr. Lenart Boezio, odvetnik, podpredsednik g. Salomon Karol, upravitelj ekspoziture bolniške blagajne; za odbornika sta bila izvoljena oba domača zdravnik in kot tajnik agilni g. Snoj, tajnik tukajšnje posojilnice. — Ljudstvo je z veseljem sprejelo predloge govornikov in se bo gotovo lepo

»Se je že zgodilo,« odvrne Boltažar, toda gospod Lilienberg hoče že v eni uri odpotovati in tudi ve, da ste gospod grof sedaj v gradu, vsled česar je krenil od državne ceste, da z vami govori.«

»Da bi ga strela, reci mu, da nisem v gradu, da sem na lovu.«

»Se ne more več zgoditi, milostjivi gospod,« poseže vmes sluga, »kajti grajski vratar je povedal gospodu Lilienberg, ko se je pripeljal, da ste zgoraj v gradu.«

»Naj bo,« reče grof razdražen, »reci mu, da ga pozdravim in pridem v četrt ure.«

Zviti sluga se prikloni in grof stopi zopet v sobo, toda grofice Ane Katarine Zrinjske ni bilo nikjer. Zginila je skoz zadnja vrata, od zjutraj odprta tajna vrata ter šla v vrt, odkoder se je odpeljala s svojim zvestim voznikom v Čakovce.

Cesarski gospod vladni svetnik grof Tatenbah pa je jezno zaprl vrata ter odšel v zgornje nadstropje, da se pokloni cesarskemu dvornosvetnemu tajniku Abele pl. Lilienbergu, ki je že nestrpnost čakal na svojega prijatelja, da mu pove važne novice.

IX.

Svarilen glas.

Oj, ne hodi hčerka moja,
On te vabi le v svoj hram.
Ti skriš za dete svoje,
A jaz zate trepetam.

K. I. Erben.

Plemenitaši Tatenbahi so imeli kakor že navedeno, tudi posestva v Podčetrtku s krasnim gradom istega imena. Prvi lastniki tega gradu so bili plemiči Landsberger, ki so baje imeli tudi grad Deutschlandsberg, Grad je bil fevd krških škofov, ki so radi tukaj bivali. Ker pa ti niso imeli miru pred celjskimi grofi, ga je dal škof Ivan Frideriku IV. v fevd. Leta 1614 je prišla ta graščina v last Ivana Krištofa grofa Tatenbaha, ki jo je kupil od krškega škofa Ivana Jakoba.

Nepopisno lepa je lega tega gradu, ki stoji na strmi skali, nedostopni od juga in vzhoda. Ob vznožju se razprostira prijazni trg Podčetrtek, z grada samega pa se ti odpira nepopisno lep razgled po dolini ob Sotli, ki dela mejo med Štajersko in Hrvatsko. Nad gradom je postojanka za razgled, odkoder se vidi hrvaško gorovje in okoli

Zopet nov zvezek Rari Mayevih spisov izšel!
namreč II. zvez. »Po dviem Kurdistanu« z vsebino:
V jeti — iz ječe slovo Amadije. Cena Din 13.—
Naroča se pri CIRILOVI KNJIGARNI, MARIBOR.

odzvalo nabiralni akciji, katera bo sledila. Tako smemo upati, da bo naš okraj eden prvih v aktivni borbi proti jetiki.

Savci, Sv. Tomaž pri Ormožu. V teku 6 mesecev nam brez usmiljenja smrt kosi naše vaščane. Jeseni lanskega leta smo pokopali 21 letno deklico, izučeno šiviljo, vsem priljubljeno Francko Belšak; januarja tega leta pa samo 39 let staro skrbno posestnico Nežo Kekec. Na tej sedmini se je nabralo 38 Din za sveto mašo, ki se bo za pokojno Kekec darovala v vaški kapeli dne 27. maja. Dne 25. januarja smo pokopali dobro mater Ano Klementič. Vsi pogrebi so spremljali Najsvetejša, ki ga je g. kaplan nesel kot popotnico Antonu Plohu. Dne 29. smo potem spremlili na zadnji poti krščanskega moža vdovca Antona Ploha. — Umrli so še: 7 mesecev stara Zofka Podplatinik, Franc Belšak, bivši kmet in dober gospodar, 86 let stari mož vdovec prevžitkar Jožef Janžekovič in 14 mesecev stara Marija Klementič.

Pacifaje pri Ptuj. Preminul je dne 6. maja daleč na okrog znani Peteršič Franc, mož stare korenine v besedi in dejanju. Vse je pretresla novica: Peteršiča ni več med nami. — Včeraj še zdrav in vesel, danes pa že na mrtvaškem odru. Kako prav je imel mož, ko je pred 14 dnevi — star 78 let — šel celo uro daleč v cerkev in k sv. obhajilu, češ, kaj pa če zadnjikrat grem? In res! Danes je že teden dni, odkar uživa plačilo za svojo vero. Kako priljubljen je bil rajni, se je moglo sklepati iz tega, ker ga je na zadnji poti spremljala skoro vsa velika vas. Hvala gre Štuhečevi družini, kjer je rajni preživel celih 16 let vsem vaščanom v spodbudo. Rajni je bil svetovalec v vsaki bolezn, pomočnik pri vsakem delu, skozi desetletja je spremljal vsakega rajnega k počitku, a v cerkvi je vedno vestno in vztrajno molil naprej. Takemu možu bodi zemljica lahka in sladki počitek!

Razkrižje. Vsem častilcem glasovitega mučenika spovedne molčečnosti sv. Ivana Nepomuka, se naznanja, da bodo v njegovem prostornem svetišču letos prošenja v sledečem redu: I. sv. Ivan Nepomuk, ki ga bomo proslavljali 18. maja. II. Proslava Marije Pomočnice, ki je določena za 1. junija. Začetek proslave že 31. maja popoldan. III. Sv. Ivan Krstitelj 29. junija in sv. Lovrenc 10. avgusta.

Dornova. Dne 30. aprila je zapustila Dornovo priljubljena učiteljica gospa Marica Kožuh. Premeščena je bila v Sv. Jurij v Slov. goricah. Gospa je z veliko požrtvovalnostjo delovala v tem kraju skozi 16 let ter z vneto skrbelja za izobrazbo podeželske mladine. Na

predvečer njenega odhoda se je zbralo iz sosednjih vasi veliko ljudi, zlasti mladine, da prisostvujejo podoknici. Iz vrst šolskih otrok je bil gospej učiteljici podarjen lep šopek. — Gospa je tudi vneto delovala pri cerkvenem pevskem društvu, ki je bo prav težko pogrešalo. Ge. učiteljci želimo v prijaznih Slovenskih goricah mnogo uspehov na polju izobraževanja mladine.

Sv. Duh na Stari gor. Tukajšnje prostovoljno gasilno društvo bo priredilo v nedeljo, dne 18. maja v Pergerjevi uti pri Sv. Juriju ob Ščavnici veseloigro »Nebesa na zemlji«. Ker je to prva predstava, ki jo bo priredilo gasilno društvo, pričakujemo velik obisk.

Sv. Jurij ob Ščavnici. V nedeljo, dne 18. maja nas obišče gasilno društvo od Sv. Duha na Stari gor z veseloigro »Nebesa na zemlji«, ki jo bodo uprizorili v Pergerjevi uti. Ker je čisti dobiček namenjen za društvene namene, bomo vsi gasilci in prijatelji gasilcev prišli pogledat in s tem pokazali gasilcem svojo naklonjenost.

Zreče pri Konjicah. Ko je privozil v Spodnje Laže konjiški vlak, ki vrši promet na ozkotirni progi med Poljčanami in Zrečami, se je nudil čakalčem vlaka kaj čuden in nenavaden prizor. S sprednjega dela stroja se je skobacal mož, ki je visel na njem in se tako proti svoji volji pripeljal iz Poljčan. Svojo čudno vožnjo je pojasnil tako-le: Iz tovarne Koblížek v Poljčanah se je vračal od dela baš ko je ob 17.40 odpeljal vlak iz Poljčan. Šel je preko odprtega železniškega prelaza in ker ni pazil, ga je zgrabil stroj vlaka. Bila je čudovita sreča, da ga ni vrgel na tir. Mož je priletel na drog za pripenjanje vozov in na njem obvisel. Na železnem drogu je visel ves skrčen in v največjem strahu do prvega postajališča. K sreči je bilo to podnevi in razven par prask na glavi in nogi se je z droga srečno izkrcal. Svojo čudovito vožnjo je razložil tudi orožnikom ter izjavil, da zahteva od železnice odškodnino za prizadeti strah, praske in neprostovoljno vožnjo od Poljčan do Spodnjih Laž. Ko so mu dejali, da z odškodnino najbrže ne bo nič, jo je vendar prav vesel mahnil nazaj proti domu.

Kostrivnica pri Rogaški Slatini. (Kostrivniški rojaki.) Škof Slomšek je med drugim zapisal pomenljive besede: »Kdor svojih slavnih prednikov ne slavi, njih naslednik vreden biti ni.« Da nas ne zadene ta Slomškova obodba, se hočemo tudi mi Kostrivničani spomniti svojih znamenitih prednikov. Najvišjo stopnjo cerkvene službe je dosegel kostrivniški rojak Franc Friderik, ki je bil stolni prošt za časa Slomškega. »Slovenec« je na dan velike sobote prinesel članek s Trbovelj, kjer se

s hvaležnostjo spominjajo bivšega gospoda župnika P. Erjavca, ki si je s plodonosnim delom ohranil trajen spomin. Rodbina Kit je dala učiteljskemu stanu nadučitelja, ki je deloval pri Sv. Križu pri Rogaški Slatini, rodbina Ogrizek pa učiteljico, ki deluje v Pristavi. Tudi rodbina Kupnik je svetu podarila več odličnih članov. Veliko značajnih mož in dobrih mater je izšlo iz Kostrivnice, ki obdelujejo domačo grudo; svet jih ne povečuje, pa zapisani so v knjigi življenja.

Razbor pri Zidanem mostu. Na velikonočni pondeljek so prišli ljudje od blizu in daleč okoli krasnem vremenu na prijazno Lisco k sv. Joštu, kjer je imel sveto mašo in pridigo č. g. prof. Lojze Pavlič. Popoldan istega dne je imel v našem izobraževalnem društvu predavanje. Govoril je o pomenu in važnosti izobraževalnega društva, o ljubezni do domače grude ter o tem, kako napraviti lepo kmečko življenje. Lepo število fantov in mož, ki so se udeležili predavanja so se razšli v zadovoljstvu. Sploh pa je nastopilo zadnji čas pri nas nove življenje. — Dne 1. maja so se žalostno oglašili zvonovi in naznanili, da se je preselil v boljše domovino g. Fr. Imperl, bivši posestnik in trgovec na Povrsih. Bil je kremenit katoliški značaj, dober oče ter vzoren gospodar. Njegova hiša je bila vedno zaprta slabemu, odprta pa dobremu časopisju. Kako je bil priljubljen, je pokazal njegov pogreb, ko so od vseh strani prihitali ljudje, da mu izkažejo zadnjo čast. Pogreba so se udeležili tudi gosposdije salezijanci, med njimi g. Jože Imperl, sin blagopokojnega, salezijanski umetnik iz Rakovnika, ki je napravil med drugim krasen kip in altar blaženega Janeza Boska na Rakovniku.

Laško. Dočim je bilo lansko leto za našega kmeta eno najbolj ugodnih v tekočem desetletju, se nam letos obeta slabša letina. Lansko leto je večinoma zelo obrodilo sadje, letos cveti samo v nekaterih vaseh, pa še to v deževju in ni upati posebnega pridelka. Zelo občutno za našega kmeta pa je dejstvo, da je zadnje mesece popolnoma izostal izvoz goveje živine. Sicer vidimo vsako jutro cel vlak goveje živine, ki se pelje iz Kotoribe proti Rakoku, a k nam ni nobenega tujega kupca, akoravno bi marsikateri kmet rad prodal svoje dobro pitane vola. Skozi več let se je na postaji Laško tedensko nakladalo po najmanj eden vagon živine, bodisi za Italijo ali za Avstrijo, zadnje mesece je to popolnoma izostalo. Pozna se tudi rudarska kriza v Trbovljah in Hrastniku, ker si delavci ne morejo privoščiti mesa.

Din 13

stane vsak zvezek Karl Mayjevim spisov. Dodelj so izšli 4 zvezki »Križem po jutrovnem« in 1. zvezek »Po divjem Kurdistanu«. Colone delo »Križem po jutrovnem« vezano v poliplatno stane Din 65.—, celo platno Din 70.— in se naroča v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

40 cerkva ter več gradov, med temi tudi grad, ki je bil nekda last plemenite viteške rodbine Deseniških, kjer je bila rojena Veronika, ki igra v zgodovini celjskih grofov posebno vlogo.

Ni tedaj čuda, da je rodbina Tatenbahova jako rada prebivala v tem gradu. Posebno drugi soprog grofa Erazma Tatenbaha, Ani Elizabeti je tukaj prav ugajalo, posebno ob poletnem času. Njen soprog se ni dosti brigal za njo, ter rajši veseljačil po gradovih Konjice in Račje, ona pa je tukaj uživala skupno z ljubkim malim Antonom pravi nebeški mir, kar je njeni blagi duši prijalo. Le težko se je ločila s tega kraja vsako leto, ko je šla zopet v Račje, da je bila bližje mesta.

V krasni dvorani tega lepega gradu je bila nekega dne pozno v jeseni grofica Ana Elizabeta Tatenbah pri pospravljanju različnih predmetov, ker se je bližal čas odhoda. Pri tem ji je pomagal kastelan, ki ni bil nikdo drugi, kakor nam že iz gostilne na Pohorju znani Laslo Fekete, ki je vstopil pred kratkim v Tatenbahovo službo v gradu Podčetrtek.

Z lokavim pogledom je motril grofico Tatenbahovo pri pospravljanju stvari.

Zdajci je vzela plemenita gospa lepo podobo v roke. Bila je slika mladega moža v črnopozlačenem, z dragulji okrašenem okvirju. »Kako krasna slikarija,« pripomni stari Laslo, »potezo na podobi mi niso neznane.«

»To je slika pravnega plemenitaša, dobrega državnega služabnika ter zvestega soproga,« odvrne grofica ter dvigne sliko še višje.

Stari vojak se je nasmehljaj.

»Umetniki, ki ustvarjajo take slike, se večkrat laskajo,« pripomni Laslo, »ali ste res prepričani, milostljiva gospa, da je ta plemenitaš, katerega podobo držite sedaj v rokah, dober in zvest soprog?«

Grofica Tatenbahova stopi za korak nazaj, strme gleda in vpraša nekoliko vznemirjena:

»Odkod poznate tega plemenitaša, saj vendar nisem imenovala nobenega imena?«

»Oprostite, premilostljiva gospa,« reče Laslo, »če je ta plemenitaš tisti, ki ga imam v mislih, ne morem pritrditi brezpogojno vaši hvall.«

»Kaj mu imate očitati,« vpraša grofica vznemirjena, »in odkod ga poznate?«

Stari vojak, ki je bil na te besede že prapravljen, je pomilovalno pogledal grofico.